

Bibliografie:

Limba și literatura română (Manual pentru clasa a X-a), Grup Editorial Art, Autori: Florin Ioniță, Adrian Săvoiu, Marilena Lascăr, Adrian Costache.

Opere literare:

1. **Mihai Eminescu:** *Floare albastră* (text liric)
2. **Ion Creangă:** *Povestea lui Harap-Alb* (basm cult)
3. **Ion Luca Caragiale:** *O scrisoare pierdută* (comedie)
4. **Ioan Slavici:** *Moara cu noroc* (nuvelă)
5. **Liviu Rebreanu:** *Ion* (roman)

CONTINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

I. Literatură-receptarea, înțelegerea și interpretarea textelor literare

Proza scurta (basmul cult, nuvela) și **romanul**-particularități ale construcției subiectului în textele narative; particularități ale compoziției în textele narative (incipit, final, episoade / secvențe narative, tehnici narative); construcția personajelor; modalități de caracterizare a personajului; tipuri de personaje; instanțele comunicării în textul narativ; tipuri de perspectivă narativă; specii epice: basm cult, nuvelă, roman; registre stilistice.

Poezia -titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, elemente de recurență (motiv poetic, leitmotiv); figuri semantice (tropi); elemente de prozodie; instanțele comunicării în textul poetic.

Textul dramatic- particularități ale construcției subiectului în textul dramatic; particularități ale compoziției textului dramatic; modalități de caracterizare a personajelor; registre stilistice, limbajul personajelor, notațiile autorului.

II. Limbă și comunicare

Niveluri de constituire a mesajului în comunicarea scrisă:

- ortografic și de punctuație- rolul semnelor ortografice și de punctuație în înțelegerea mesajelor scrise;
- morfosintactic - folosirea corectă a formelor flexionare (forme flexionare ale verbului, adjective fără grade de comparație, numerale etc.); - utilizarea corectă a elementelor de relație (prepoziții, conjuncții, pronume relative etc.);

- lexico-semantic - utilizarea corectă și adecvată a sensurilor pe care le au cuvintele în context; - utilizarea variantelor lexicale literare; - utilizarea corectă a unităților frazeologice; - etimologia populară, hipercorectitudinea; - sens denotativ, sensuri conotative;
- stilistico-textual - stilurile funcționale adecvate situației de comunicare; - limbaj standard, limbaj literar, limbaj colocvial, limbaj popular, limbaj regional, limbaj arhaic; argou, jargon; - stil direct și stil indirect, stil indirect liber; - calitățile generale și particulare ale stilului: claritate, proprietate, precizie, puritate, corectitudine, variație stilistică, simetrie, naturalețe, cursivitate, eufonie; - tipuri de frazare în funcție de tipul de text (concizie, prolixitate).

Niveluri ale receptării diverselor tipuri de mesaje:

- ortografic și de punctuație - rolul semnelor ortografice și de punctuație în înțelegerea mesajelor scrise;
- lexico-semantic - înțelegerea sensului cuvintelor în context; - câmpurile semantice și rolul acestora în interpretarea mesajelor scrise;
- stilistico-textual - rolul figurilor de stil și al procedeelor artistice; - rolul elementelor arhaice și regionale în receptarea mesajelor; - receptarea în funcție de tipurile de texte (ficționale și nonficționale); - receptarea în raport cu genurile și speciile literare în care se încadrează textele respective; - interpretarea semnificațiilor textelor studiate; - tipuri de texte și structura acestora: textul narativ, textul poetic, textul dramatic; diverse texte de tip funcțional; textul argumentativ (identificarea structurilor argumentative în vederea sesizării logicii și a coerenței mesajului; compararea unor argumente diferite pentru formularea judecăților proprii - tehnici de argumentare; structuri și tehnici argumentative în texte literare și nonliterare; logica și coerența textului).